

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 у 187/2022
12.01.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Катарина Манојловић Андрић, у предмету предлагача Јавног комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију топлотне енергије Мајданпек, са седиштем у Мајданпеку, Шашка улица број 5, чији је пуномоћник Миша Петковић, адвокат из ..., Улица ... број .., одлучујући о жалби предлагача поднетој против решења Управног суда Р4 у 388/22 од 05.12.2022. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је 12.01.2023. године, након спроведеног испитног поступка

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба предлагача и потврђује решење Управног суда Р4 у 388/22 од 05.12.2022. године, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова поступка, као неоснован.

Образложење

Предлагач је 21.12.2022. године поднео Врховном касационом суду, преко Управног суда, жалбу против решења Управног суда Р4 у 388/22 од 05.12.2022. године, којим је одбијен његов приговор ради убрзавања поступка у предмету Управног суда У 3604/21, као неоснован. Истим решењем одбијен је и захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Предлагач је жалбу поднео због битне повреде одредаба поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Предложио је да суд усвоји жалбу, преиначи ожалбено решење тако што ће усвојити приговор предлагача ради убрзавања поступка и предлагачу досудити одређене трошкове поступка.

Одлучујући о жалби предлагача на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ 25/82, „Службени гласник РС“ 6/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом одредбе члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 и 55/14) и закључио да је жалба неоснована.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року,

којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може Годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да, поред њега, воде поступак и одлучују по жалбама.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из одредбе члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предметног суђења, пре свега, сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значаја предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Ожалбеним решењем је одбијен приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету Управног суда У 3604/21, као неоснован, са следећим образложењем: да период од подношења тужбе 19.02.2021. године до дана подношења приговора 04.10.2022. године није пратила неактивност суда; да се тај период не може сматрати повредом права на суђење у разумном року; да је у првој половини 2022. године рад Управног суда био отежан због одлучивања у великом броју предмета у вези са републичким референдумом ради потврђивања Акта о промени Устава Републике Србије и одржаним изборима у Републици Србији, јер су изборни спорови по закону нарочито хитни и захтевају приоритет при решавању у односу на све друге предмете, па и у односу на предмет предлагача који не спада у категорију хитних предмета.

По налажењу Врховног касационог суда, ожалбеним решењем је правилно одбијен приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету тог суда У 3604/21 имајући у виду све разлоге који су наведени у ожалбеном решењу, а који су правно утемељени.

Поред наведеног, Врховни касациони суд истиче да приговор ради убрзавања поступка и жалба морају испуњавати и услов прихватљивости *ratione personae*. То значи да предлагач мора бити активно легитимисан за њихово изјављивање.

Европски суд за људска права је у својим пресудама небројено пута поновио да државе морају своје судове организовати тако да они могу да одговоре на захтеве из члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права, укључујући и обавезу да се поступци спровode у разумном року (видети, поред осталих, пресуду од 23. априла 1987. године донету у предмету *Erkner i Hofauer protiv Austrije*, број представке 9616/81 и пресуду Великог већа од 29. марта 2006. године у предмету *Skordino protiv Italije*, број представке 36813/97, став 183.). Према члану 2. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, право на суђење у разумном року има свака странка у судском поступку. Међутим, да би странка у судском поступку могла да тражи утврђење повреде права на суђење у разумном року, а у случају утврђења повреде и

правично задовољење од државе, она мора у односу на државу уживати довољан степен институционалне и функционалне независности.

Производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом је Законом о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/11 и 104/16) одређена као комунална делатност од општег интереса тј. делатност од значаја за остваривање животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима доступности и континуитета, као и надзор над њеним вршењем (члан 2. ст. 1. и 2. и став 3. тачка 3). Сагласно одредбама члана 4. истог закона, јединица локалне самоуправе у складу са овим законом обезбеђује организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко и технолошко јединство система и уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој (став 1.), а јединица локалне самоуправе, такође, уређује у складу са законом услове обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности обезбеђујући, поред осталог, одговарајући обухват, обим и квалитет комуналних услуга који подразумева нарочито: здравствену и хигијенску исправност према прописима стандардима и нормативима, тачност у погледу рокова испоруке, сигурност и заштиту корисника у добијању услуга, поузданост, приступачност и трајност у пружању услуга (став 3. тачка 1).

У складу са одредбама Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19), јединице локалне самоуправе које су основале јавна комунална предузећа за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, као што је случај са оснивањем предлагача, именују и разрешавају њихове директоре, као и председника и чланове њихових надзорних одбора (члан 17. став 3, члан 21. став 2, члан 24. став 3. и члан 48). Надлежни орган јединице локалне самоуправе, сагласно одредбама члана 59. став 7. и члана 69. наведеног закона, даје сагласност на најважније одлуке јавног комуналног предузећа (годишњи и трогодишњи програм пословања, статут, тарифу, располагање средствима у јавној својини која су пренета у својину јавног предузећа, акт о општим условима за испоруку комуналних услуга, улагање капитала и статусне промене).

Полазећи од оваквог нормативног уређења јавних комуналних предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе у правном систему Републике Србије, Врховни касациони суд налази да предлагач није у довољној мери институционално, функционално и материјално независан од државе, да би био активно легитимисан за подношење правних средстава за заштиту права на суђење у разумном року за које одговорност носе судови као државни органи, па према томе и држава. Врховни касациони суд овакву своју оцену заснива на становишту Европског суда за људска права израженом у Одлуци донетој по представкама бр. 57691/09 и 19719/10 ЈКП Водовод Краљево против Србије, ст. 14-16.

Због свега изложеног жалба предлагача је у ставу првом диспозитива одбијена применом одредбе члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Врховни касациони суд је, у ставу другом диспозитива, одбио захтев предлагача за накнаду трошкова поступка на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку сходном применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, јер предлагач није успео у поступку заштите права на суђење у разумном року.

Судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.

Поука о правном леку.

Против овог решења жалба није дозвољена.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић